

NOKUTS tilsynsrapporter

Pedagogisk fagarbeider

H Aschehoug & Co

August 2011

Utdanningssted:	Oslo
Utdanningstilbud:	Pedagogisk fagarbeider
Dato for vedtak:	29.08.2011
Utdanningslengde:	Ettårig stedbaserert utdanningstilbud
Sakkyndige:	Mattias Øhra Hilde Ljøstad Åsen
Saksnummer:	11/103

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

- Førskolelærer Hilde Ljøstad Åsen
- Høgskolelektor Mattias Øhra

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige rapporten (kapittel 4 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 29.08.2011

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
1.2	Forutsetninger for søknadsbehandling.....	1
2	Vurdering av styringsordning og reglement	2
2.1	Styret.....	2
2.2	Styret eller administrativ og faglig ledelse skal ivareta følgende.....	2
2.3	Reglement og studentenes rettigheter.....	3
2.4	Oppsummerende konklusjon av tilbyders styringsordning og reglement	4
3	Vurdering av system for kvalitetssikring	4
4	Faglig vurdering av utdanningstilbudet	5
4.1	Læringsmål og kvalifikasjoner	5
4.1.1	Kriterium 1	5
4.1.2	Kriterium 2	5
4.1.3	Kriterium 3	6
4.1.4	Kriterium 4	7
4.2	Faglig innhold.....	8
4.2.1	Kriterium 6	8
4.2.2	Kriterium 7	10
4.3	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	11
4.3.1	Kriterium 8	11
4.3.2	Kriterium 9	11
4.3.3	Kriterium 10	12
4.3.4	Kriterium 11	13
4.3.5	Kriterium 12	14
4.4	Eksamen og vitnemål.....	14
4.4.1	Kriterium 13	14
4.4.2	Kriterium 14	15
4.5	Infrastruktur	16
4.5.1	Kriterium 15	16

4.5.2	Kriterium 16	17
4.5.3	Kriterium 17	17
4.5.4	Kriterium 18	18
4.6	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	18
5	Søkers kommentar til vurderingene.....	20
6	Sakkyndig tilleggs vurdering	20
7	Vedtak	22
	Vedlegg 1:.....	23
	Vedlegg 2:.....	24

1 Innledning

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

H Aschehoug & Co har 15.02.2011 søkt NOKUT om godkjenning av utdanningstilbudet *Pedagogisk fagarbeider*. Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på heltid. Undervisningen vil gis ved Aschehoug fagskole i Oslo, og det er søkt godkjenning for inntil 50 studenter.

Søker har andre godkjente fagskoletilbud.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, <http://www.kursveven.no>

Vurdering

Tilbyder gir relevant informasjon som ikke kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet. Informasjonen på søkers nettsider er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT.

1.2 Forutsetninger for søknadsbehandling

Forutsetningene for at en søknad om godkjenning av en fagskoleutdanning tas under behandling, er at søknaden beskriver og dokumenterer kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad. Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet. For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

Vurdering

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger, og har funnet dekkende informasjonen om rammebetingelsene som må være til stede for at en søknad skal behandles av NOKUT.

Konklusjon

Søknaden dokumenterer at utdanningstilbudet tilfredsstillter forutsetningene for videre saksbehandling.

2 Vurdering av styringsordning og reglement

Ved søknad om godkjenning av et utdanningstilbud som fagskoleutdanning må det foreligge dokumentasjon som viser at følgende bestemmelser er tilstrekkelig ivaretatt:

2.1 Styret

- skal ha en sammensetning på minst fem medlemmer. Det må fremgå hvordan representantene fra studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter disse representantene har i styret.
- er ansvarlig for at studentene får det utdanningstilbudet som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuelle statlige tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler.
- er ansvarlig for at de opplysninger som blir gitt NOKUT og utdanningsøkende, er korrekte og fullstendige.
- ansetter den administrative og faglige ledelsen.
- er ansvarlig for det overordnede læringsmiljø, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet som Arbeidstilsynet fører tilsyn med, og samarbeid om det med eventuelt studentorgan.
- har det overordnede ansvaret for at det foreligger en plan for innholdet i utdanningen og hvordan den gjennomføres.
- har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne særskilt klagenemnd. Det skal være fastsatt rutiner for klagebehandling. Sammensetningen av og kompetansen til en eventuell klagenemnd skal være fastsatt.

NOKUT har foretatt en vurdering av styrets sammensetning og ansvar ut fra informasjon som fremgår av avsnittet « Styrets ansvar» og vedlegg i søknaden, Vedtekter for Aschehoug fagskole.

Vurdering

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvilke rettigheter representanten for studentene og de ansatte har.

Styrets ansvar i forhold til fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forhold de er pålagt å ta ansvar for etter lov om fagskoleutdanning og NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.

2.2 Styret eller administrativ og faglig ledelse skal ivareta følgende

- formidling av nødvendig informasjon til søkere og til studenter, herunder informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav.
- fastsettelse av krav til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse.
- legge forhold til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser.
- samarbeid med studentorgan (studentene)

Studiesituasjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legges til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles til det enkelte utdanningstilbud.

NOKUT har foretatt en vurdering av styrets og den administrative og faglige ledelses ansvar ut fra informasjon som fremgår av avsnittet «Tilbyders ansvar» i søknaden.

Vurdering

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for at de ovennevnte oppgavene er ivaretatt. Tilbyders styringsordning dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning, kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema.

2.3 Reglement og studentenes rettigheter

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- Hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- Hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- Hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- Hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå.
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives.
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå.

NOKUT har foretatt en vurdering av søkers reglement ut fra den informasjonen som fremgår av avsnittet «Reglement» i søknaden.

Vurdering

Tilbyders reglement dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning, kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema. Det fremgår klart hvem som fatter vedtak og hvordan klager behandles.

Det er ikke funnet forhold som strider med bestemmelsene i forvaltningsloven.

2.4 Oppsummerende konklusjon av tilbyders styringsordning og reglement

Tilbyders styringsordning og reglement er funnet dekkende og inneholder ikke bestemmelser som er i strid med lov og forskrift. Søknaden kvalifiserer til videre behandling.

3 Vurdering av system for kvalitetssikring

NOKUT har tidligere godkjent systemet for kvalitetssikring, jf. brev til tilbyder datert 31.05.2010.

4 Faglig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1 – 18, er likeverdige. Kriteriene står skrevet i NOKUTs Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning, datert 26.01.2009. De sakkyndige må finne alle kriteriene tilfredsstillende for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

4.1 Læringsmål og kvalifikasjoner

4.1.1 Kriterium 1

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Beskrivelse

Navnet på utdanningen er “pedagogisk fagarbeider” og er begrunnet i søknaden om godkjenning av nytt undervisningstilbud. Navnet begrunnes med følgende : *“navnet sier noe om både det faglige nivået (fagarbeider) og innholdet (pedagogikk) i utdanningen.”* Pedagogisk fagarbeider vil ha kompetanse som kvalifiserer for arbeid i barnehage, grunnskole og SFO.

Vurdering

Utdanningstilbudets navn er dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir og som kvalifiserer for arbeid i barnehage, grunnskole og SFO.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.1.2 Kriterium 2

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Beskrivelse

Læringsmål er forklart i søknaden og i vedlegg 1: Studieplan. Skolen oppgir i søknaden at målet for opplæringen er at studietilbudet skal gjøre studenten i stand til å arbeide selvstendig, og å kunne gjennomføre opplegg med barn i alderen 1-13 år. Studenten skal på et selvstendig og faglig grunnlag kunne ta gode beslutninger gjennom hele arbeidsprosessen, fra planleggingsstadiet til vurdering av arbeidet. Hovedmålet er at studenten utvikler evne til pedagogisk, didaktisk tenkning gjennom hele utdanningen.

Vurdering

En pedagogisk fagarbeider vil være et godt bidrag i bemanningen ved barnehager, SFO og skole. Studentene skal både gjøre rede for teori og ha refleksjoner rundt egen innsats og erfaring som igjen skal danne grunnlag for læring. Utdanningstilbudet synes å ha stort fokus på praksis og oppfølging i praksisfeltet. Utdanningstilbudet synes i tillegg å ha fleksible arbeidsmetoder og undervisningsformer, noe som gjør studenten bedre rustet til å møte yrkeslivets krav til utvikling.

Utdanningen er bygd opp med moduler og fordypning. Modulene og fagene er obligatoriske og studentene har mulighet for å velge praksisplass på bakgrunn av egne ønsker og behov.

Læringsmålene synes å bli sikret gjennom informasjon om studentens egen faglige utvikling, veiledning og motivasjon. I tillegg til kontinuerlige vurdering og forbedring av egen undervisningspraksis.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.1.3 Kriterium 3

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Beskrivelse

Tilbyder uttrykker stort behov for denne yrkesgruppen i oppvekstsektoren i fremtiden.

Vurdering

Sakkyndig komité opplever et reelt behov for flere kvalifiserte yrkesgrupper i oppvekstsektoren. I 2011 er det nærmest full barnehagedekning. Assistentene i barnehagen er under ledelse av en pedagogisk leder med førskoleutdanning. Det vil styrke barnehagene om flere assistenter får en profesjonell fagutdanning på tertiærnivå.

Innenfor skole og SFO er det også til enhver tid behov for assistenter. Vi tror det vil være en styrke for skole og SFO med flere assistenter som vil være i stand til å inneha ansvar for selvstendige arbeidsoppgaver og som forventes å inneha en større pedagogisk forståelse sammenlignet med en assistent uten noe utdanning. I motsetning til dagens forhold hvor det stort sett er ufaglærte i disse stillingene.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.1.4 Kriterium 4

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Beskrivelse

Opptakskravet er at søker skal ha gjennomført og bestått videregående opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget eller fått opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering.

Realkompetansevurderingen baseres på følgende krav:

- Alder 22 år i løpet av det år det søkes opptak.
- Kompetanse i norsk hovedmål og muntlig etter definerte kriterier.
- Minimum to års arbeidserfaring fra barnehage eller grunnskole.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer at det er godt samsvar mellom faglig innhold, læringsmåter og de opptakskrav som er satt for studiet.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.2 Faglig innhold

4.2.1 Kriterium 6

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Beskrivelse

Navn : Fagskoleutdanning som kvalifiserer for arbeid i barnehage, grunnskole og SFO.

Mål : Studenten skal være i stand til å arbeide selvstendig og kunne gjennomføre pedagogisk opplegg med barn i alderen 1-13 år. Studenten skal på selvstendig og faglig grunnlag ta gode beslutninger gjennom arbeidsprosessen fra planlegging til vurdering. Evnen til didaktisk tankegang vektlegges som en rød tråd gjennom hele studiet. I henhold til gjeldene kvalitetskrav skal studenten kunne evaluere sitt eget arbeid.

Omfang : Studiets omfang er presentert i oversiktlige tabeller. Studiet har 1602 timer fordelt på undervisning, selvstudium, veiledning, gruppearbeid og praksis. Studiet er heltidsbasert, med studiestart i august og med avsluttende eksamen i juni.

Faglig innhold: Studiet består av 5 moduler i tillegg til skriveopplæring.

Modul 1: Barnet og det skapende, som har fokus på barns lek og læring. På estetiske uttryksmåter og planlegging og gjennomføring av aktiviteter med barn.

Modul 2: Barnet og jeg, med hovedvekt på ulike kommunikasjonsmetoder og konflikthåndteringer.

Model 3: Barnet i bevegelse, fokus på fysiske aktiviteter og lek i de ulike aldersgruppene. Det referes også til at studenten skal bruke kartlegging for å finne frem til barnets iboende muligheter og kompetanse.

Modul 4: Barnet i verden, fokus på barne og familiepolitikk og ulike kulturer.

Modul 5: Fordypning i selvvalgt emne fra pensumliste i modulene 1-4.

Praksis: Det forventes minimum 90 % tilstedeværelse for å bestå praksis. Studenten skal delta aktivt på praksisstedet og utarbeide en arbeidsplan og refleksjonsnotat som skal godkjennes av lærer og veileder. Studentens arbeidsplan, refleksjonsnotat og arbeid i praksisperioden skal vurderes og godkjennes.

Fordeling mellom de ulike undervisningsformene fremgår tydelig av undervisningsplanen.

Vurdering

Sammenhengen mellom fagene i utdanningen synes relevante og tar utgangspunkt i barnets vekst og utvikling. De fire modulene beskriver emner som er relevante for forståelsen av barnet i samspill med andre. Modulene beskriver hvordan det kan legges til rette for læring og utvikling med et økt fokus på estetikk og fysisk aktivitet. Modul fem har fokus på studentenes egne valg i forhold til sin forståelse og erfaring fra de andre modulene. Dette gir studentene en mulighet til økt progresjon i sin pedagogiske forståelse.

Det bør være noe fokus på barnevern fordi det i dagens samfunn er barnehage, SFO og skole som kan være støttespillere for barn som har det vanskelig. Det er på disse arenaene barn gjennom samtaler, atferd eller synlige tegn skal tas i varene til barnets beste. Hvordan barnet bør møtes og hvordan informasjon skal gis videre kan for eksempel stå i modul 2 – Barnet og jeg.

Vi mener det bør være et sterkere fokus på de aller yngste barna i barnehagen. På hvordan barn og foreldres behov kan ivaretas med trygghet og informasjon. Og hvordan faste rutiner som søvn, bleieskift, måltid osv kan gjøres innholdsrike med utgangspunkt i barnets ulike behov.

Vi mener det bør være et emne med fokus på overgang mellom barnehagen og skolen. Den pedagogiske fagarbeideren vil få stor betydning for hvordan barnets trivsel og utvikling blir ivaretatt. i sitt første år på SFO. Det første året har stor betydning for barnets læring og trivsel.

Vi har innsigelser på emnevalg i modul 3, emne 2, hvor fokuset går på kartlegging. Det er i dag ulike krav og faglig uenigheter om både gjennomføring av kartlegging, oppbevaring, resultat og opplysningsplikt. Vi mener kartlegging må utelates i studieplanen.

Konklusjon

Tilbyder må ta bort undervisningsdelen i modul 3 under emne 2, hvor fokuset går på studentens bruk av kartlegging.

- Det er i dag ulike krav og uenigheter om både gjennomføring av kartlegging, oppbevaring, resultat og opplysningsplikt.

Tilbyder bør:

- ha mer fokus på barnevern, alt fra barnevernets nulltoleranse til hvordan man skal gå frem om barn selv uttrykker omsorgsvansker eller om fagarbeideren får mistanke om for eksempel omsorgssvikt
 - Hvordan fagarbeider skal møte og ivareta disse barna, hvordan ta det videre opp med ledelse i skole eller barnehage
- ha et økt fokus på de yngste barna barnehagen
 - Hvordan tilvenning bør vektlegges for at barn og foreldre skal oppleve trygghet og ivaretagelse i forhold til sine behov. Fokus på hvordan primærkontakter kan bidra til å sikre daglige kontakt i samarbeid mellom hjem og barnehage.
- fokusere mer på overgang barnehage skole, på hvordan 1. klasse elevene kan ivaretas, både i skole og i SFO

Kriteriet er ikke funnet tilfredsstillende.

4.2.2 Kriterium 7

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Beskrivelse

Beskrives i søknaden s. 4, 5, 6, 7, 8 og 9.

Vurdering

Komiteen finner god gjennomgang av fagene i studieplanen. Videre finner komiteen at læringsmålene forstås som relevante i henhold til utviklingen innen yrkesfeltet. Det er mange viktige temaer som presses inn på kun ett år. Dette kan føre til at det faglige og praktiske skjønn viker plassen for en mer instrumentell yrkesutøvelse. Med det menes at tid, nærhet og ekte tilstedeværelse er grunnleggende elementer i det daglige arbeid med barn. Tilbyder bør derfor holde et spesielt fokus på denne balansegangen.

Konklusjon

Tilbyder bør klargjøre balansegangen mellom praktisk kunnskap og teoretisk kunnskap.

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.3 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

4.3.1 Kriterium 8

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Beskrivelse

Undervisningen vil foregå som vanlig forelesning i klasserom eller forelesningssal, arbeid i grupper, prosjektarbeid, praktiske øvelser i etterkant av teoretisk innføring, samt tilpasset veiledning individuelt eller i gruppe.

Studenter og faglærere vil samarbeide om valg av undervisningsformer og arbeidsmetoder. Det settes krav til studentens selvstudium og aktive deltakelse i undervisningssammenheng.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer undervisningsform og arbeidsmetoder som dekkende i sammenheng med opptakskrav og læringsmål.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.3.2 Kriterium 9

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Beskrivelse

Tilbyder vil, gjennom kartlegging av studentenes særskilte behov før studiestart, kunne tilrettelegge opplæringen for den enkelte student. Gjennom både å kunne tilpasse teoretiske oppgaver og arbeidsmåter, og gjennom fysisk tilrettelegging. Der studenter vil ha behov for spesiell tilrettelegging i forbindelse med eksamen, vil tilbyder legge til rette for det, så langt det er forsvarlig og praktisk mulig.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer det pedagogiske opplegget er tilrettelagt for både studentgruppen og den enkelte students spesielle behov.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.3.3 Kriterium 10

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Beskrivelse

Tilbyder begrunner praksisens relevans i forhold til utdanningstilbudets læringsmål med å øve inn konkrete, praktiske ferdigheter som igjen skal være et bærende element gjennom hele utdanningen. Studenten får prøvd ut teori i praksis i trygge omgivelser og under kyndig veiledning. Det følger med fem vedlegg for studentens praksisperiode. Veiledningsgrunnlag, (vedlegg 1) studentens arbeidsplan (vedlegg 2) studentens refleksjonsnotat (vedlegg 3), samtaleguide evalueringssamtale student-praksisveileder (vedlegg 4) og vurdering for gjennomført praksis (vedlegg 5).

Vurdering

Skjemaene inneholder gode redskap for både evaluering underveis. Det kan for øvrig være vanskelig å få tak i hvordan oppfølgingene av punkter i skjemaet for samtaleguide skal praktiseres når resultat er ikke bestått. Det kan virke uklart hvor mange punkter som må være bestått før halveisevalueringen og

en eventuell fare for å få ikke bestått bør gis ? Må alle de elleve punktene være bestått for å fullføre praksisen. Dette synes noe uklart for komiteen.

Konklusjon

Tilbyder må utarbeide et skjema for halveisevaluering med fare for å få ikke bestått som inneholder begrunnelse og som bør undertegnes av både faglærer, praksislærer og student.

- Det må være praksisvurderinger rundt; utviklings- og endringskompetanse, sosial kompetanse, yrkesetisk kompetanse og fagdidaktisk kompetanse.

Kriteriet er ikke funnet tilfredsstillende.

4.3.4 Kriterium 11

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Beskrivelse

Ved oppstart av to klasser (50 studenter) vil fem medlemmer av undervisningspersonalet være fast ansatte ved Aschehoug fagskole. I tillegg vil Aschehoug fagskole knytte til seg faglærere som timelærere og gjesteforelesere med spesialkompetanse på ulike felt. Praksisveiledere vil være erfarne lærere eller førskolelærere knyttet til det enkelte praksisstedet. Praksisstedet vil være av en slik størrelse og bemanning at de vil ha mulighet til å sette inn nye sette inn nye praksisveiledere dersom dette blir aktuelt.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer det slik at undervisningspersonalet samlet sett har den nødvendige størrelse, kvalifikasjoner og stabilitet for å kunne gjennomføre utdanningen.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.3.5 Kriterium 12

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Beskrivelse

Undervisningspersonalet, fast ansatte, gjesteforelesere, timelærere og veiledere skal, så langt det er praktisk mulig, være tverrfaglig sammensatt og ha relevant utdanning på høgsolenivå. Gjennomgående krav er evnen til didaktisk tenkning innen de ulike fagområdene. Alle fast ansatte må ha utdanning høyskolenivå som lærer eller førskolelærer. Videre settes det krav om pedagogiske kvalifikasjoner i forhold til de ulike modulenes innhold.

Praksisveilederne må ha inngående kjennskap til fagfeltet og minimum 3 års arbeidserfaring. Praksisveiledere skal være utdannet lærer eller førskolelærer og ha fast ansettelse på praksisstedet.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer undervisningspersonalet som kompetent i forhold til de kravene som er satt.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.4 Eksamen og vitnemål

4.4.1 Kriterium 13

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Beskrivelse

Studenten skal sikres upartisk vurdering. Ved skriftlige innleveringer vil to sensorer vurdere studentens arbeid, studentens faglærer og en ekstern sensor. Ved uenighet vil den eksterne sensorens vurdering være avgjørende. Alle skriftlige innleveringer og vurdering av gjennomføring av praksis vurderes som avsluttende eksamen. Studenten kan derfor be om begrunnelse for vurdering og klage på vurdering.

I forbindelse med vurdering av praksis vil praksisveileder være ansvarlig for vurderingen. Dersom det er fare for underkjenning av praksis, skal studenten informeres før halvgått praksisperiode og få mulighet til å forbedre seg.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer at eksamens- og vurderingsordningene er godt tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.4.2 Kriterium 14

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Beskrivelse

Studenten skal sikres upartisk vurdering. Ved skriftlige innleveringer vil to sensorer vurdere studentens arbeid, studentens faglærer og en ekstern sensor. Ved uenighet vil den eksterne sensorens vurdering være avgjørende.

I forbindelse med vurdering av praksis vil praksisveileder være ansvarlig. Dersom det er fare for underkjenning av praksis, skal studenten informeres før halvgått praksisperiode og få mulighet til å forbedre seg. Alle skriftlige innleveringer og vurdering av gjennomføring av praksis vurderes som avsluttende eksamen. Studenten kan derfor be om begrunnelse for vurdering og klage på vurdering.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer at sensorenes kvalifikasjoner er slik at de sikrer vurderingene av studentene på en faglig betryggende og upartisk måte. Når det gjelder vurdering av praksis i henhold til vedlegg 4, kan det synes vanskelig å forstå hvordan og hvor ofte samtaleguiden / evalueringssamtalen skal gjennomgås. Hvor mange punkter må være bestått for å få endelig godkjent og hvordan vil informasjon om en eventuell fare for å få “ikke godkjent” bli gitt.

Konklusjon

Tilbyder må forbedre vedlegg 4, eller tydeliggjøre prosessen i hvordan evalueringsskjemaet skal brukes og på hvilken måte de 11. punktene skal vurderes.

- Ved fare for underkjenning av praksis, før halvgått praksisperiode bør studenten få skriftlig varsel og få mulighet til å forbedre seg på bakgrunn av resultatet på evalueringsskjemaet.

Tilbyder bør gi studenten skriftlig varsel ved halvgått praksisperiode, for å få mulighet til å forbedre seg i forhold til vurderingspunktene i samtaleguiden.

Kriteriet er ikke funnet tilfredsstillende.

4.5 Infrastruktur

4.5.1 Kriterium 15

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til og yrkesretta utdanningstilbudet.»

Beskrivelse

Tilbyder har gode lokaler med plass til både forelesningssal og klasserom. I tillegg er det datarom, trådløst Internett, grupperom og en kantine.

Vurdering

Sakkyndig komite mener at lokaler og utstyr bidrar til at utdanningstilbudet kan gjennomføres som forutsatt.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.5.2 Kriterium 16

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Beskrivelse

Studentene skal ha egen bærbar datamaskin med Internett-tilgang. Hvis studentene har behov for hjelp eller assistanse er det ressurspersoner tilgjengelig fra IT-avdeling. Dersom noen studenter, i perioder, ikke har mulighet for å bruke egen PC, kan skolens datarom benyttes.

Vurdering

Tilbyders IKT-tjenester har kvalitet og ressurser slik at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.5.3 Kriterium 17

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Beskrivelse

All informasjon blir gjort tilgjengelig på skolens hjemmeside og læringsplattform. Faglærerne har ansvar for å oppdatere hjemmesiden og sikre at studentene har tilgang til aktuell og relevant informasjon. I tillegg har tilbyder bibliotek som er tilgjengelig for studentene.

Vurdering

Fagbibliotek og elektronisk infrastruktur sikrer god nok tilgang til aktuell informasjon for både lærerne og studentene.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.5.4 Kriterium 18

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Beskrivelse

Tilbyder har, gjennom BroAschehoug, lokale og regionale samarbeidsavtaler over hele landet. 2010 deltok ca. 28000 ansatte i barnehage og skole på tilbyders kompetanseutviklingstiltak.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer at tilbudet både har lokalt og regionalt samarbeid med yrkesfeltet. Videre at tilbyder er med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.6 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- Tilbyder må ta bort undervisningsdelen i modul 3 under emne 2, hvor fokuset går på studentens bruk av kartlegging. (kriterium 6)

- Det er i dag ulike krav og uenigheter om både gjennomføring av kartlegging, oppbevaring, resultat og opplysningsplikt.
- Utarbeide et skjema for halveisevaluering med fare for å få ikke bestått som inneholder begrunnelse og som bør undertegnes av både faglærer, praksislærer og student (kriterium 10)
 - Det må være praksisvurderinger rundt; utviklings- og endringskompetanse, sosial kompetanse, yrkesetisk kompetanse og fagdidaktisk kompetanse.
- Forbedre vedlegg 4, eller tydeliggjøre prosessen i hvordan evalueringsskjemaet skal brukes og på hvilken måte de 11. punktene skal vurderes (kriterium 14)
 - Ved fare for underkjenning av praksis, før halvgått praksisperiode bør studenten få skriftlig varsel og få mulighet til å forbedre seg på bakgrunn av resultatet på evalueringsskjemaet.

Tilbyder bør:

- Ha mer fokus på barnevern, alt fra barnevernets nulltoleranse til hvordan man skal gå frem om barn selv uttrykker omsorgsvansker eller om fagarbeideren får mistanke om for eksempel omsorgssvikt (kriterium 6)
 - Hvordan fagarbeider skal møte og ivareta disse barna, hvordan ta det videre opp med ledelse i skole eller barnehage
- Ha et økt fokus på de yngste barna barnehagen (kriterium 6)
 - Hvordan tilvenning bør vektlegges for at barn og foreldre skal oppleve trygghet og ivaretagelse i forhold til sine behov. Fokus på hvordan primærkontakter kan bidra til å sikre daglige kontakt i samarbeid mellom hjem og barnehage.
- Fokuser mer på overgang barnehage skole, på hvordan 1. klasse elevene kan ivaretas, både i skole og i SFO (kriterium 6)
- Klargjøre balansegangen mellom praktisk kunnskap og teoretisk kunnskap (kriterium 7)
- Gi studenten skriftlig varsel ved halvgått praksisperiode, for å få mulighet til å forbedre seg i forhold til vurderingspunktene i samtaleguiden (kriterium 14)

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

5 Søkers kommentar til vurderingene

NOKUT mottok revidert plan for utdanningstilbudet og tilbyderes kommentarer til den sakkyndige rapporten 23.08.2011. Tilbyder har i sitt tilsvarende redegjort for alle punkter som ble påpekt av komiteen.

6 Sakkyndig tilleggs vurdering

Pedagogisk fagarbeider

Tilleggs vurdering av ettårig stedbasert utdanningstilbud fra Aschehoug fagskole.

4.2.1. Kriterium 6

Vurdering

Tilbyder har fjernet kompetansemålet som etterspør kartlegging i studieplanen (studieplan modul 3).

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.3.3. Kriterium 10

Vurdering

Tilbyder har utarbeidet nye skjemaer for evaluering av den enkelte praksisperioden hvor det kommer tydeligere frem om studenten står i fare for å ikke bestå praksis. Skjemaene inneholder også begrunnelse for godkjenning ev. underkjenning av praksis i form av underveisvurdering og samlet vurdering, og skal undertegnes av faglærer, praksislærer og student. Skjemaene inneholder mål knyttet til generelle temaer som er gjenstand for vurdering i alle praksisperiodene (utviklings- og endringskompetanse, sosial kompetanse, yrkesetisk kompetanse, fagdidaktisk kompetanse) og spesielle mål knyttet til den enkelte modulen (vedlegg 4-9 i studieplanen).

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

4.4.2. Kriterium 14

Vurdering

Tilbyder har tydeliggjort evaluerings- og vurderingsprosessen. Studenten vil gjennom evalueringssamtalen knyttet til hver modul få skriftlig varsel om godkjenning ev. underkjenning av praksisperioden (vedleggene 4-9 og side 15 i studieplanen).

Konklusjon

Kriteriet er funnet tilfredsstillende.

Komiteen anbefaler at utdanningstilbudet godkjennes.

7 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for godkjenning av utdanningstilbudet Pedagogisk fagarbeider, ettårig stedbasert undervisningstilbud på heltid ved H. Aschehoug & Co som oppfylt. Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

Vedtaket gjelder utdanningstilbudet slik det fremgår i søknaden av 15.02.2011 og søkers kommentarer til sakkyndig rapport av 23.08.2011. Vedtaket gjelder for følgende lærested: Aschehoug fagskole i Oslo

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Høgskolelektor Mattias Øhra, Høgkolen i Vestfold**
Øhra jobber som høgskolelektor og er kullkoordinator for Grunnskolelærerutdanningen ved Høgskolen i Vestfold. Han avsluttet barnevernpedagogutdanning i 1992 og har embetseksamen i pedagogikk fra Universitetet i Oslo, avsluttet i 1997. Øhra har vært medlem av den nasjonale faggruppen for Pedagogikk og elevkunnskap og er medforfatter til rammeplanen for lærerutdanningen. Han har bred erfaring fra arbeid med barn og unge, og har utgitt en rekke publikasjoner om læreprosesser, vurderingsformer, og bruk av IKT i utdanning m.m.
- **Førskolelærer Hilde Ljøstad Aasen, Steinerud barnehage**
Ljøstad Aasen var ferdig utdannet førskolelærer fra Høgskolen i Oslo i 1988. Hun har videreutdanning i Pedagogisk veiledning og utdanning innen Veiledning og Coaching. Hun har arbeidet som veileder for pedagogiske ledere, og siden 1998 har hun vært ansatt som pedagogisk leder/ styreassistent i Steinerud barnehage. Ljøstad Aasen er øvingslærer for Høgskolen i Oslo og har ofte ansvar for veiledning og oppfølging av studenter.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet/utdanningstilbudene eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet Pedagogisk fagarbeider ved Aschehoug fagskole.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009